

Tại Sao AI, Mã Nguồn Mở và Hệ Điều Hành Mới Đang Thay Thế Photoshop

Bởi Frank , 10 Tháng 9 2026

Tại Sao AI, Mã Nguồn Mở và Hệ Điều Hành Mới Đang Thay Thế Photoshop

Một Sự Thay Đổi Mô Hình Trong Sáng Tạo Kỹ Thuật Số

Bởi Frank Dumon

Trong hơn ba thập kỷ, Adobe Photoshop được coi là nhà vô địch không thể tranh cãi trong lĩnh vực chỉnh sửa ảnh kỹ thuật số. Từ nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp và

nhà thiết kế đồ họa đến các nhóm tiếp thị và người đam mê, cái tên Photoshop đã trở thành đồng nghĩa với thao tác chỉnh sửa ảnh số. Tuy nhiên, vào năm 2026, chúng ta đang ở trong thời kỳ có những chuyển biến căn bản về công nghệ và địa chính trị. Một đối thủ mới đã bước lên vũ đài, không chỉ thách thức mà còn đe dọa phá bỏ sự thống trị lâu dài này: trí tuệ nhân tạo (AI), gắn liền với sự trỗi dậy của phần mềm mã nguồn mở, Linux Mint và Harmony OS.

Sự thay đổi này không chỉ đơn thuần về mặt kỹ thuật; nó là một sự điều chỉnh mang tính triết học và kinh tế. Người dùng ngày càng phải đối mặt với câu hỏi liệu có còn hợp lý khi trả những khoản tiền khổng lồ cho phần mềm đóng, thuộc sở hữu của Mỹ, vốn ngày càng bị coi là phức tạp một cách không cần thiết.

Bài viết này phân tích tình trạng hiện tại của Photoshop, sự tiến công không thể ngăn cản của chỉnh sửa bằng AI, và những tác động địa chính trị và kinh tế rộng lớn hơn của việc chuyển sang mã nguồn mở và các hệ điều hành thay thế. Đây là một luận điểm ủng hộ chủ quyền số, khả năng tiếp cận và sự bác bỏ các chi phí không cần

ộc quyền.

Tầm nhìn về sự khai sáng và khả năng tiếp cận này cũng được

phản ánh trong bản sắc của nền tảng này. Trang web này ban đầu có logo với hình nắm đấm và cây bút lông. Hình nắm đấm, mặc dù được dùng làm biểu tượng của sức mạnh, nhưng có thể bị coi là hung hăng hoặc đối đầu.

Sau khi tham khảo ý kiến với Qwen, logo này đã được chuyển đổi: nắm đấm được thay thế bằng ngọn nến, biểu tượng cho sự khai sáng và tri thức, trong khi cây bút lông được giữ lại làm biểu tượng của nghề viết lách.

Sự biến hình này hoàn toàn phù hợp với tầm nhìn cốt lõi của bài viết này: chúng ta đang di chuyển khỏi các cấu trúc hung hăng, khép kín và cưỡng bức của các ông lớn công nghệ (nắm đấm) để hướng tới một tương lai sáng tạo kỹ thuật số khai sáng, cởi mở và dễ tiếp cận (ngọn nến và cây bút lông).

Tình Trạng Hiện Tại Của Photoshop: Sức Mạnh so với Chi Phí

Để hiểu tại sao Photoshop đang mất dần vị thế trên thị trường, trước tiên chúng ta phải thừa nhận những gì nó vẫn làm tốt. Không gì có thể thay thế hoàn toàn Adobe Photoshop nếu bạn cần các tính năng chuyên sâu, cao cấp nhất. Giao diện mượt mà và hai công nghệ AI tích hợp, Firefly và Sensei, cho phép người dùng hoàn thiện hình ảnh theo cách mà ít chương trình nào có thể sánh bằng. Thêm vào đó là các tính năng cộng tác mạnh mẽ và hỗ trợ plugin phong phú, bạn có một bộ công cụ hầu như không thể sánh kịp cho các tầng lớp chuyên nghiệp cao nhất.

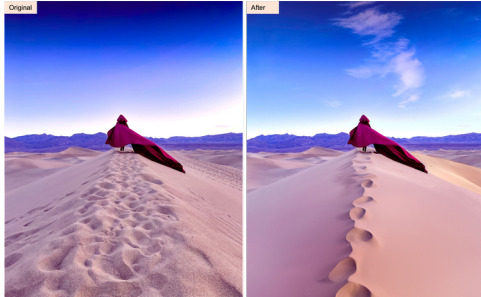
Tuy nhiên, đối với đại đa số người dùng, sức mạnh này không chỉ không cần thiết mà còn là một gánh nặng tài chính và nhận thức. Photoshop hiện có giá 22,99 đô la mỗi tháng với cam kết hàng năm. Đối với một người đam mê, một doanh nhân mới khởi nghiệp, hay một người dùng ở nền kinh tế mới nổi, đây là một khoản chi phí định kỳ đáng kể. Ngoài ra, phần mềm có một đường cong học tập khiến không ít người dùng choáng ngợp. Việc quản lý các lớp, mặt nạ, kênh màu và các công cụ chọn lọc nâng cao đòi hỏi nhiều tháng, thậm chí nhiều năm, để thành thạo.

Những chỉ trích về mô hình này không mới, nhưng hiện đang được khuếch đại bởi sự phát triển nhanh chóng của các lựa chọn thay thế. Như nhiều nguồn chỉ ra, đối với các chức năng chỉnh sửa ảnh tiêu chuẩn – như thêm văn bản, chỉnh độ sáng và màu sắc, hay làm việc với file ảnh thô từ máy ảnh – Photoshop đơn giản là "quá cũ". Thị trường không còn yêu cầu một chiếc máy khoan công nghiệp để tạo một lỗ nhỏ trên tường; người ta yêu cầu một giải pháp thông minh, dễ tiếp cận và hoạt động ngay lập tức. Đây chính là khoảng trống mà AI và các lựa chọn thay thế mã nguồn mở đang lấp đầy.

Sự Trỗi Dậy Của AI: Tốc Độ, Khả Năng Tiếp Cận và Giới Hạn Của Tự Động Hóa

Trí tuệ nhân tạo đã giảm hiệu quả rào cản để có được chỉnh sửa ảnh trông chuyên nghiệp xuống mức bằng không. Các nền tảng chỉnh sửa ảnh bằng AI mạnh mẽ cung cấp các phép màu "một cú nhấp chuột" đảo lộn quy trình chỉnh sửa truyền thống. Có

thể cảm thấy bị mất quyền kiểm soát khi thấy AI dễ dàng xử lý mọi thứ, từ các tác vụ tốn thời gian và chỉnh sửa phức tạp đến cắt xén đơn giản. Cho dù là thêm nền hoàng hôn, điều chỉnh phơi sáng hay xóa một chi tiết gây phân tâm, AI thường đã làm điều đó cho bạn trước khi bạn kịp đưa ra quyết định.

Lợi ích về hiệu quả có thể đo lường và rất ấn tượng. Các phân tích về công cụ chỉnh sửa bằng AI cho thấy sự so sánh sau đây với quy trình làm việc truyền thống trên Photoshop:

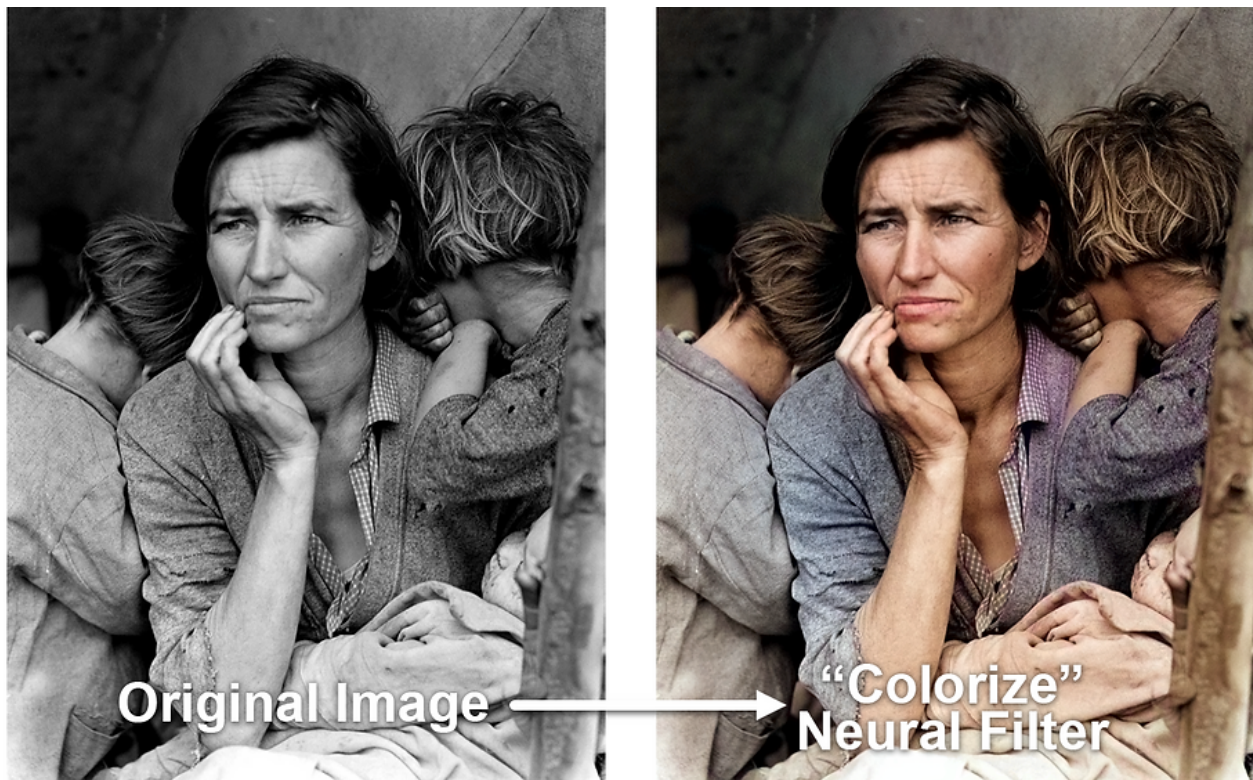
- **Xóa nền:** Photoshop (2-15 phút) so với chỉnh sửa bằng AI (3 giây).
- **Chuyển đổi phong cách (Style Transfer):** Photoshop (1-4 giờ) so với chỉnh sửa bằng AI (5 giây).
- **Thay thế bầu trời:** Photoshop (5-15 phút) so với chỉnh sửa bằng AI (3 giây).
- **Hiệu chỉnh màu sắc:** Photoshop (5-20 phút) so với chỉnh sửa bằng AI (3 giây).
- **Chỉnh sửa chân dung:** Photoshop (15-60 phút) so với chỉnh sửa bằng AI (5 giây).

Những công cụ này không yêu cầu đào tạo trước. Người dùng chỉ cần mô tả bằng ngôn ngữ thông thường những gì họ muốn, và AI sẽ cho ra kết quả. Nó giống như AI là trợ lý đầy tham vọng đang đe dọa tiếp quản nếu bạn không tập trung. Đối với nhiều người dùng, đặc biệt là cho các tác vụ đơn giản, AI thực sự có thể thay thế hoàn toàn Photoshop.

Tuy nhiên, AI cũng có những giới hạn rõ ràng. Thứ nhất, AI thiếu tính sáng tạo thực sự; nó có thể tái tạo hoặc kết hợp các ý tưởng sáng tạo của con người, nhưng nó không có cảm hứng hay chủ đích riêng. Thứ hai, về độ chính xác ở cấp độ điểm ảnh, Photoshop vẫn vượt trội. Đối với các dự án phức tạp đòi hỏi nhiều lớp và kiểm soát chính xác (tổng hợp nhiều lớp phức tạp), cách tiếp cận thủ công do con người điều khiển của Photoshop vẫn là lựa chọn ưu tiên. AI là một bộ khuếch đại mạnh mẽ, nhưng để kiểm soát chuyên nghiệp tối thượng, nhà đạo diễn là con người vẫn cần thiết. Tuy nhiên, nhóm "chuyên gia tối thượng" này đang thu hẹp lại so với khối lượng người dùng hoàn toàn hài lòng với tốc độ do AI điều khiển.

Bối Cảnh Năm 2026: Tích Hợp và Ảo Tưởng Về Sự Lựa Chọn

Những phát triển trong năm 2026 đã đẩy nhanh động lực này. ChatGPT Images 2.0, ra mắt vào tháng 4 năm 2026, đã giới thiệu khả năng suy luận thị giác nâng cao và tích hợp văn bản đa ngôn ngữ trực tiếp trong môi trường trò chuyện. Điều này có nghĩa là người dùng hiện có thể đưa ra các yêu cầu thị giác phức tạp bằng ngôn ngữ mẹ đẻ của mình, với kết quả trực tiếp và nhận biết ngữ cảnh. Đồng thời, Adobe đã phản ứng bằng cách tích hợp trợ lý AI và tính năng Generative Fill với hình ảnh tham chiếu, và thậm chí thực hiện các bước để tích hợp các chức năng Photoshop miễn phí vào các môi trường như ChatGPT.

Động thái này của Adobe là sự thừa nhận thực tế: nếu bạn không thể đánh bại nó, bạn phải chấp nhận nó. Nhưng đối với người tiêu dùng, điều này chỉ xác nhận rằng các chức năng cốt lõi trước đây chỉ có trong các gói đăng ký đắt tiền nay đã trở thành hàng hóa thông thường. Các tích hợp "miễn phí" thường bị giới hạn, nhưng chúng phá vỡ rào cản tâm lý rằng nhất thiết phải có giấy phép đắt tiền mới đạt được kết quả chất lượng cao. Thị trường đang chuyển từ phần mềm như một sản phẩm sang phần mềm như một dịch vụ khép kín, và đó chính là nơi phong trào mã nguồn mở lấp đầy khoảng trống.

Mã Nguồn Mở và Linux Mint: Dân Chủ Hóa Không Gian Làm Việc Kỹ Thuật Số

Trong khi AI thay đổi *cách thức* chỉnh sửa ảnh, phong trào mã nguồn mở đang thay đổi *thế giới*. Có một sự phản đối toàn cầu ngày càng tăng đối với các hành vi độc quyền của các ông lớn công nghệ Mỹ. Các công ty này thường áp dụng mức giá cắt cổ với biên lợi nhuận cao cho phụ kiện và đăng ký phần mềm, đồng thời thu thập dữ liệu người dùng và áp đặt đo từ xa. Đối với nhiều người dùng, bao gồm những người có ý thức lựa chọn hỗ trợ nền kinh tế địa phương (như ở Đông Nam Á) thay vì nuôi dưỡng trung tâm tư bản chủ nghĩa, đây là một tình huống không thể chấp nhận được.

Đây là lúc Linux Mint xuất hiện. Linux Mint đã định vị mình là hình mẫu của một hệ điều hành ổn định, thân thiện với người dùng và tôn trọng quyền riêng tư. Nó miễn phí, tôn trọng quyền riêng tư của người dùng và chạy mượt mà trên cả phần cứng hiện đại và cũ hơn. Không giống như Windows hay macOS, vốn ngày càng nặng nề và buộc người dùng phải nâng cấp phần cứng (lỗi thời theo kế hoạch), Linux Mint cung cấp một giải pháp thay thế bền vững và có chủ quyền.

Trên hệ điều hành này, các chương trình chỉnh sửa ảnh mã nguồn mở như GIMP và Krita phát triển mạnh. Mặc dù những công cụ này theo truyền thống có đường cong học tập dốc hơn Photoshop, điều này đang thay đổi nhanh chóng. Cộng đồng mã nguồn mở hiện đang tích hợp các plugin và script AI nhằm nâng cao chức năng của các chương trình này lên một tầm cao mới. Hãy tưởng tượng một quy trình làm việc mà bạn sử dụng Krita hoặc GIMP trên Linux Mint, kết hợp với các công cụ AI cục bộ hoặc tôn trọng quyền riêng tư để xóa nền hoặc tăng cường độ phân giải. Bạn không phải trả bất kỳ khoản phí nào cho giấy phép, bạn sở hữu hoàn toàn phần mềm của

mình và bạn không phụ thuộc vào trạng thái máy chủ của một công ty ở Thung lũng Silicon. Đây là quá trình dân chủ hóa không gian làm việc kỹ thuật số đang diễn ra.

Harmony OS và Sự Chuyển Dịch Địa Chính Trị Trong Công Nghệ

Sự trỗi dậy của các công nghệ thay thế không chỉ là vấn đề ưa thích phần mềm; nó là một thực tế địa chính trị. Thế giới đang di chuyển khỏi một bối cảnh công nghệ đơn cực, do Mỹ thống trị, sang một mô hình đa cực. Một trong những ví dụ nổi bật nhất là Harmony OS của Huawei.

Harmony OS không chỉ đơn thuần là một "bản sao Android"; nó là một hệ điều hành phân tán dựa trên vi nhân, được thiết kế cho Internet Vạn Vật (IoT) và tương tác liền mạch giữa các thiết bị. Trong bối cảnh chỉnh sửa ảnh và công việc sáng tạo, Harmony OS cung cấp một hệ sinh thái hỗ trợ đầy đủ AI, mà không có gánh nặng của phần mềm kế thừa phương Tây hay sự phụ thuộc vào các dịch vụ đám mây của Mỹ.

Đối với người dùng ở các khu vực như Đông Nam Á, cũng như những người tiêu dùng có ý thức ở châu Âu đang chỉ trích định hướng hiện tại của phương Tây và cái giá của ảo tưởng trong công nghệ phương Tây, Harmony OS tạo thành một lựa chọn thay thế hấp dẫn. Nó đại diện cho chủ quyền công nghệ. Nó cho phép người dùng và nhà phát triển xây dựng các hệ sinh thái không bị chi phối bởi các lệnh trừng phạt tùy tiện, hạn chế giấy phép hay trích xuất dữ liệu bởi các tập đoàn nước ngoài. Việc tích hợp AI trong Harmony OS thường hiệu quả và nhẹ nhàng hơn so với các đối thủ phương Tây,

vì nó được thiết kế từ đầu với các kiến trúc phân tán hiện đại.

Sự chuyển dịch này là một phần của sự điều chỉnh lịch sử rộng lớn hơn. Sau một thế kỷ thống trị của phương Tây và bá quyền công nghệ, chúng ta đang chứng kiến sự trỗi dậy của các cực thay thế không chỉ cạnh tranh về giá cả mà còn về tầm nhìn. Một tầm nhìn nơi công nghệ phục vụ người dùng, thay vì coi người dùng là sản phẩm. Điều này phù hợp liền mạch với sở thích ngày càng tăng đối với công nghệ được hỗ trợ và định giá tại địa phương, thay vì tin tưởng một cách mù quáng vào các gói phần mềm nhập khẩu được định giá quá cao.

Thực Tế Thực Tiễn: Các Công Cụ AI Miễn Phí Làm Photoshop Trở Nên Lỗi Thời

Sự thay đổi lý thuyết được hỗ trợ bởi vô số công cụ thực tế và miễn phí hiện có. Các phân tích gần đây chỉ ra ít nhất chín công cụ nghiêm túc, miễn phí, điều khiển bằng AI, có thể làm cho Photoshop hoàn toàn không cần thiết đối với người dùng trung bình. Đây không phải là những "món đồ chơi vui nhộn", mà là các ứng dụng mạnh mẽ mang lại kết quả chuyên nghiệp.

Những công cụ này bao gồm các nền tảng để diễn tạo sinh, chỉnh sửa chân dung nâng cao, tô màu tự động ảnh đen trắng, và tăng cường độ phân giải thông minh. Đặc điểm chung của những công cụ này là chúng bỏ qua sự phức tạp của "lớp và mặt nạ". Chúng yêu cầu người dùng nêu rõ ý định (thông qua lời nhắc văn bản hoặc các lựa chọn đơn giản) và cung cấp kết quả. Đối với một tác giả muốn chỉnh sửa hình minh họa, một nhà báo cần cắt và làm sạch ảnh, hay một nhà hoạt động cần nhanh chóng sản xuất tài liệu trực quan, thời gian đầu tư để học Photoshop không còn hợp lý.

Ngay cả khi người ta chọn cách tiếp cận tích hợp hơn, các lựa chọn thay thế mã nguồn mở như [Darktable](#) (để phát triển ảnh thô) hay [Photopea](#) (một trình chỉnh sửa dựa trên trình duyệt, giống Photoshop, miễn phí và đang bắt đầu tích hợp các tính năng AI) cung cấp đầy đủ khả năng. Sự kết hợp giữa các phần mềm để tiếp cận này với sức mạnh của các mô hình AI hiện đại khiến cho mức giá 22,99 đô la mỗi tháng của Adobe ngày càng khó bán.

Kết Luận: Sự Khai Sáng Của Sáng Tạo Kỹ Thuật Số

Kết luận là không thể tránh khỏi: Adobe Photoshop sẽ không biến mất hoàn toàn vào ngày mai, nhưng sự liên quan của nó sẽ thu hẹp lại thành một thị trường ngách của các chuyên gia siêu chuyên biệt. Đối với phần còn lại của thế giới,

tương lai tươi sáng, dễ tiếp cận và phi tập trung. Sự kết hợp giữa tốc độ do AI điều khiển, lợi ích đạo đức và kinh tế của phần mềm mã nguồn mở, sự ổn định của Linux Mint, và sự độc lập địa chính trị của các hệ thống như Harmony OS, tạo thành một giải pháp thay thế không thể cưỡng lại.

Sự chuyển đổi này không chỉ là một nâng cấp công nghệ; nó là một sự giải phóng. Đó là sự chuyển đổi từ một mô hình phụ thuộc, chi phí cao và phức tạp, sang một mô hình tự chủ, dễ tiếp cận và hiệu quả. Đó là sự bác bỏ ảo tưởng rằng người ta cần những hệ thống đắt tiền, khép kín để tạo ra công việc có giá trị.

Cũng giống như ngọn nến xua tan bóng tối mà không cần bạo lực, AI, mã nguồn mở và các hệ điều hành thay thế đang xua tan sự cần thiết của phần mềm đắt tiền, khép kín mà không làm giảm chất lượng. Chúng cho phép người dùng tập trung vào những gì thực sự quan trọng: sự sáng tạo, thông điệp và ý định của con người đằng sau bức ảnh. Tương lai của sáng tạo kỹ thuật số không hề đất đỏ, và đó chính xác là những gì nó nên như vậy.

Tổng Quan Về Các Nguồn Được Sử Dụng

Dưới đây là tổng quan có cấu trúc về các nguồn làm nền tảng cho phân tích. Danh sách được chia thành các văn bản tôi đã cung cấp và các tài liệu tham khảo bổ sung theo ngữ cảnh để hỗ trợ các luận điểm công nghệ và địa chính trị rộng lớn hơn.

Phần 1: Nguồn từ văn bản tôi đã cung cấp

Các nguồn này tạo thành cốt lõi của phân tích về sự cạnh tranh trực tiếp giữa AI và phần mềm chỉnh sửa ảnh truyền thống.

- **Shotkit**

<https://shotkit.com/can-ai-replace-photoshop/>

Đóng góp: Nhấn mạnh rằng mặc dù AI nhanh và thành thạo trong việc tự động hóa các tác vụ, nó thiếu khả năng sáng tạo hoặc cảm hứng thực sự; nó 'nhai lại' các ý tưởng của con người.

- **Big Rock Digital Academy / PCWorld**

academy.bigrockdigital.io / pcworld.com

Đóng góp: Khẳng định rằng AI không thay thế Photoshop mà nâng cao nó bằng cách tự động hóa các tác vụ lặp đi lặp lại (như xóa đối tượng và tạo mặt nạ), cho phép nhà thiết kế tập trung vào chiến lược và các quyết định sáng tạo.

- **ZSky AI**

zsky.ai

Đóng góp: Phân biệt rằng AI có thể thay thế Photoshop cho các tác vụ đơn giản do

không có đường cong học tập, nhưng Photoshop vẫn vượt trội cho công việc chuyên nghiệp đòi hỏi độ chính xác ở cấp độ điểm ảnh và tổng hợp nhiều lớp phức tạp.

- **Photoshop News**

<https://www.photoshopnews.com/2025/12/15/can-ai-replace-photoshop-in-the-future>

Đóng góp: Phác thảo bối cảnh lịch sử của sự thống trị ba mươi năm của Photoshop và sự nổi lên của AI như một đối thủ cạnh tranh căn bản đối với sự độc quyền này.

- **PCMag**

<https://www.pcmag.com/picks/the-best-adobe-photoshop-alternatives>

Đóng góp: Hỗ trợ luận điểm kinh tế: Photoshop là 'quá cỡ' đối với các chỉnh sửa tiêu chuẩn. Xác nhận rằng các chức năng cốt lõi cũng có sẵn với giá rẻ hơn hoặc miễn phí thông qua các giải pháp thay thế.

- **Remoun Passive**

<https://remounpassive.com/9-free-ai-tools-that-can-replace-photoshop-yes-seriously/>

Đóng góp: Cung cấp bằng chứng rằng có những công cụ AI miễn phí nghiêm túc, bỏ qua đường cong học tập của các lớp và mặt nạ và mang lại kết quả chuyên nghiệp mà không có chi phí hàng tháng.

- **AI Unpacker**

<https://aiunpacker.com/blog/chatgpt-photo-editing-can-ai-really-replace-photoshop>

Đóng góp: Phác thảo bối cảnh năm 2026, bao gồm sự ra mắt của ChatGPT Images 2.0 với khả năng suy luận thị giác và văn bản đa ngôn ngữ, và phản ứng của Adobe đối với điều này.

- **Linux upgrade** xem <https://jakobijn.be/vi/linux-73-mot-cai-nhin-phe-phan-ve-hieu-suat-su-hon-loan-cua-ai-va-chu-quyen-cong-nghe>

Phần 2: Nguồn bổ sung và chứng minh

Các tài liệu tham khảo này được thêm vào để hỗ trợ thực tế cho tầm nhìn của tôi về mã nguồn mở, Linux Mint, Harmony OS và chủ quyền số.

- **Tài liệu Chính thức của Linux Mint**

<https://www.linuxmint.com>

Đóng góp: Hỗ trợ khẳng định rằng Linux Mint là một lựa chọn thay thế ổn định, tôn trọng quyền riêng tư, không áp đặt đo từ xa và hoạt động tuyệt vời trên phần cứng cũ hơn, chống lại 'lỗi thời theo kế hoạch'.

- **Huawei Developer (Kiến trúc HarmonyOS Next)**

<https://developer.huawei.com/en/>

Đóng góp: Hỗ trợ luận điểm rằng Harmony OS là một hệ thống phân tán dựa trên vi nhân, hỗ trợ AI nguyên bản và mang lại sự độc lập công nghệ khỏi các hệ sinh thái phương Tây.

- **Chỉnh sửa ảnh Mã nguồn mở (GIMP / Krita)**

gimp.org / krita.org

Đóng góp: Cho thấy rằng cộng đồng mã nguồn mở không đứng yên và đang ngày càng làm giàu các công cụ này với các script AI cục bộ hoặc thân thiện với quyền riêng tư, thu hẹp khoảng cách với phần mềm đóng.

- **Khái niệm 'Chủ quyền Số'**

Đóng góp: Các phân tích địa chính trị và công nghệ chung hỗ trợ luận điểm: sự phản đối các tập đoàn công nghệ độc quyền áp dụng biên lợi nhuận cao và trích xuất dữ liệu, và sự chuyển dịch sang một bối cảnh công nghệ đa cực nơi người dùng giữ quyền sở hữu các công cụ của họ.